

[Indenrigsministeren]

noget om, hvilke initiativer regeringen overvejer at sætte i værk i den kommende tid.

Der er grund til at begynde med at fremhæve, at der hidtil i folketinget har været en ganske høj grad af enighed om det principielle, langsigtede mål for den danske indvandrerpolitik. Hovedsigtet er, at de udenlandske statsborgere, som har søgt her til landet, og som ønsker at forblive her, efterhånden bør sættes i stand til at klare sig i det danske samfund på lige fod med den øvrige befolkning.

Vi kan diskutere, i hvilken takt denne tilpasningsproces bør foregå, og vi kan diskutere, hvilke foranstaltninger der bør stilles til rådighed, for at tilpasningsprocessen kan ske så hensynsfuldt som muligt for de enkelte grupper, under hensyntagen til disses særlige kulturbaggrund, men det er en diskussion om midler og om afvejning af hensyn.

Regeringen mener ikke, at der i tiden siden statsministerens redegørelse er fremkommet oplysninger eller sket ændringer i faktiske forhold, som kan begrunde en revision af den principielle målsætning, men regeringen er naturligvis åben for en diskussion om midlerne og om afvejningen af de hensyn, der skal tages, når målsætningen skal gennemføres.

Når det er sagt, kan der nok være grund til med det samme at nuancere begreberne noget. Vi taler i flæng om indvandrere, som om begrebet dækkede over en gruppe af mennesker, der, hvad angår kultur, begrundelse for at søge hertil, uddannelse osv., er ensartet sammensat. Det er imidlertid på ingen måde tilfældet. I virkeligheden gør der sig lige så store forskelle gældende inden for gruppen af indvandrere som mellem danskere og indvandrere.

Der bor for tiden ca. 100.000 udenlandske statsborgere i Danmark, svarende til omkring 2 pct. af landets befolkning. Den årlige tilvækst af udlændinge har siden midten af 1970erne været beskedent, 1.500 til 2.000 personer pr. år. Væksten skyldes bl. a. familiesammenføringer. Den årlige indvandring af udenlandske statsborgere udgør ca. 8.000 personer, hvoraf ca. 3.500 kommer fra såkaldte tredjelande. Hvert år udvander ca. 6.500 udlændinge, hvoraf ca. 2.000 er statsborgere i såkaldte tredjelande. Årligt får i mellem 1.500 og 2.000 mennesker dansk indfødsret. Denne begrænsede tilgang er en føl-

ge af det i 1973 indførte gæstearbejderstop, som efter regeringens opfattelse bør oprettholdes.

Af de nævnte ca. 100.000 udenlandske statsborgere stammer omkring halvdelen fra lande, hvis samfund og sprog gennemgående ligger danske forhold temmelig nær. Jeg tænker her først og fremmest på de ca. 20.000 skandinaver og de ca. 25.000 borgere fra andre EF-lande.

Ser vi derimod på de ca. 25.000 udenlandske statsborgere fra Europa uden for EF og de ca. 25.000 fra resten af verden, så er de spredt på et meget stort antal nationaliteter og et endnu større antal sprog. Blandt de største enkeltgrupper er jugoslaverne med ca. 7.000, tyrkerne med ca. 14.000 og pakistanerne med ca. 6.500, hvortil kommer et antal med britisk statsborgerskab. Der er også flere grupper af statsborgere fra østeuropæiske lande, som ikke ønsker at vende tilbage.

I en redegørelse som denne vil det ifølgelse sagens natur være indvandrerne fra de såkaldte tredjelande, altså landene uden for Norden og EF, som påkalder sig opmærksomhed. Det er her, forskellene i kulturel og social baggrund er særlig udtalte, og det er følgelig også her, tilpasningsprocessen bliver vanskeligst og derfor rejser særlige krav om en indsats fra det offentlige og anden side.

Som sagt er der ikke tale om en ensartet sammensat gruppe. Der er nationalitetsforskelle, forskelle i sprog og kulturel baggrund og forskel med hensyn til motivationen for at komme hertil og med hensyn til forventningerne til fremtiden. Nogle – det gælder vel især flygtningene – ved, at de er kommet hertil for at skabe sig en fremtid her, hvor fremmedartet vort samfund end måtte tage sig ud for dem. Andre er under højkonjunkturerne i 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne søgt bort fra dårlige beskæftigelses- og indtjeningsmuligheder i deres hjemland. De har måske engang haft et ønske om at vende hjem, men erkender, at det næppe lader sig gøre, blandt andet fordi deres børn er vokset op i Danmark. Atter andre har oprindeligt haft det faste mål at vende tilbage efter at have tjent penge nok til at forbedre deres leve- og arbejdsvilkår i hjemlandet, men deres familie er med tiden flyttet hertil, så selv om tanken om at vende tilbage stadig er levende, er muligheden for at realisere den fjern. Endelig er der nogle her uden familie